

La sentència dels atemptats de l'11-M és lluny de ser el punt final

La sentència dictada per l'Audiència Nacional pel cas dels atemptats de l'11-M no ha posat fi a la dura pugna entre els sectors mediàtics i polítics espanyols. A cinc mesos de les eleccions, les dues principals forces de l'estat volen dur la sentència cada una al seu molí.

La sentència dictada pel jutge Javier Gómez Bermúdez, de l'Audiència Nacional, pel cas de l'atemptat de l'11-M, el més greu de la història de la UE, va desmuntar les teories conspiratives que relacionaven ETA amb la massacre de Madrid. Però alhora ha absolt el qui fins ara havia estat presentat com un dels "autors intel·lectuals" de l'atemptat, Rabei Osman el Sayed, conegut per "Mohamed l'Egipci". La sentència tampoc no cita res de la connexió de l'atemptat amb la guerra a l'Iraq. De manera que aquests dos darrers punts han servit al PP i a l'entorn mediàtic que va defensar la teoria de la conspiració per dir que cal mantenir obertes les investigacions per poder explicar "tota la realitat".

A cinc mesos de les eleccions legislatives espanyoles, la lectura de la sentència havia despertat temors en sectors populars, pel fet que podia tirar per terra l'estratègia de qüestionar permanentment les investigacions i d'atiar, amb el suport dels mitjans de comunicació més propers, la teoria d'una trama conspirativa per desallotjar els populars del govern de l'Estat.

La sentència, que ha rebut elogis de la judicatura espanyola, tant de les anomenades associacions progressistes com de les conservadores, no ha acabat de satisfer ningú.

L'Audiència Nacional ha condemnat els principals acusats amb penes inferiors a les proposades per la fiscalia. Així, ha acabat condemnant a 42.922 anys Jamal Zougam, a 42.924 anys

Otman el Kanoui i a 42.928 anys Abdelmajid Bouchar, en considerar-los autors materials. A l'exminer Suárez Trashorras, el condemna a 34.715 anys, amb atenuant per "anomalia psíquica". Un dels aspectes que ha aixecat polseguera és l'absolució de Rabei Osman el Sayed, "l'Egipci", acusat de ser l'ideòleg de la massacre.

Més enllà dels principals implicats, la sentència també ha absolt la resta de l'anomenada trama asturiana. Els tretze membres de la cèl·lula integrista són condemnats a 12 anys de presó per pertinença a organització terrorista —amb l'excepció de Hassan el Hask, que és condemnat a 15 anys, en considerar-se'l dirigent. La resta d'implicats han estat acusats a penes d'entre 10 i 3 anys.

La sentència també és molt crítica amb els defensors de les teories conspiratives, els quals, en paraules del mateix jutge Bermúdez, han vist "mans desconegudes" i "plans maquiavèlics" en l'explosió provocada pel suïcidi múltiple al pis de Leganés, on van perdre la vida la resta d'autors materials de l'11-M.

No ha estat l'Iraq. La sentència és el punt final d'un llarg procés judicial que ha anat acompanyat d'un feixuc seguiment mediàtic que, en molts casos, ha estat un culebrot de picabaralles entre mitjans propers a les tesis de l'executiu i els propers a les tesis de l'oposició del PP.

Per tant, en aquest panorama de confrontació era difícil imaginar que, fos

quina fos la sentència emesa per l'Audiència Nacional, aquesta dinàmica acabés.

Així, el govern espanyol considera que la sentència, tal com va valorar el mateix president José Luis Rodríguez Zapatero, "ha fixat la veritat dels fets i ha establert la responsabilitat dels seus autors". Menys mesurats han estat en la valoració altres dirigents socialistes, com el mateix ministre de l'Interior, Alfredo Pérez Rubalcaba, que es va dirigir al líder dels populars, en una roda de premsa, dient: "Senyor Rajoy, repetiu amb mi: ETA no ha estat". O les declaracions del secretari general del PSOE, José Blanco, en què deia que "el veritable autor intel·lectual de l'engany massiu de l'11-M és José Maria Aznar", que Ángel Acebes n'és "l'autor material" i Rajoy i Zaplana els "col·laboradors necessaris".

Però més insòlites han estat les reaccions dels populars, que, vista la sentència, s'han agafat a l'absolució de "l'Egipci" i l'absència de la relació de l'atemptat amb la guerra de l'Iraq a la sentència. Així, en resposta a Rubalcaba, per exemple, el portaveu popular, Eduardo Zaplana, deia al ministre de l'interior: "Repetiu amb mi: No ha estat l'Iraq." En tot cas, des del PP, i des del mitjans que han omplert pàgines i hores d'emissió amb les tesis conspiratives, es continua insinuant que l'autoria intel·lectual de la massacre queda per esbrinar i acusen el govern de minimitzar l'absolució de qui havia estat presentat com a cervell de l'operació.

Dubtes dins del PP. Malgrat que els dies posteriors a la lectura de la sentència els mitjans que més han defensat la tesi conspirativa continuaven en la mateixa línia, a la cúpula popular fa temps que es temia aquest moment. D'una banda, en tots els conflictes, el líder dels populars sempre ha mantingut el discurs de defensar la legalitat vigent

La lectura de la sentència pola atemptata de l'11-M. Tot i que el text critica les tesis conspiratives, el PP i alguns mitjans creuen que no tot ha quedat clar.

i les resolucions judicials. De manera que alguns sectors del PP saben que, quan s'emetés la sentència de l'11-M, caldria assumir-ne plenament el contingut. Així que l'estratègia d'inflar les tesis conspiratives ha generat dubtes entre els sectors més moderats del PP, que consideren que, sentenciat el cas, es poden girar en contra dels interessos populars. Ara però, el PP es troba en una situació delicada. D'una banda, s'ha de mostrar com a partit que acata les resolucions judicials, com a partit de govern que és. Però per l'altra, no pot apagar de cop els altaveus que, durant els darrers anys, han estat utilitzats per inflar una suposada trama per fer-los fora del govern amb els atemptats del març 2004. Així que els populars conviuen amb dues ànimes contraposades. Una continua defensant que el PSOE va guanyar les eleccions pels atemptats de l'11-M i que "ara les vol tornar a guanyar" amb aquesta sentència, tal com va

deixar anar Eduardo Zaplana. I l'altra preferiria fer desaparèixer de l'agenda mediàtica aquest debat que considera que només desgasta la imatge dels populars.

En tot cas, aquesta segona ànima ho té força complicat per girar full. D'una banda, perquè el propi Mariano Rajoy ha donat ales als primers, en defensar que cal "donar suport a qualsevol altra investigació perquè els acusats d'inductors no han estat condemnats". Així mateix, emissores, televisions i diaris que han defensat les tesis conspiratives no donen el braç a tòrcer i mantenen que no tot ha quedat clar. Per la seva banda, el PSOE no vol perdre l'oportunitat de mantenir latent aquest enfrontament, quan té el suport de la sentència i és un tema que tant va mobilitzar el seu electorat ara farà quatre anys.

Així, que la sentència de l'11-M no és en cap cas el punt final d'aquells fets. Més enllà dels possibles recursos,

el Sindicat Unificat de la Policia, el majoritari a l'estat, ha comunicat que empenirà accions legals contra els polítics i els periodistes que mantenen les especulacions conspiratives en els atemptats de l'11-M, un cop resolta la sentència. Aquestes querelles podrien implicar polítics com el dirigent del PP Ignacio Astarloa, ex-secretari d'estat de Seguretat a l'època dels atemptats, o el diputat d'UPN-PP Jaime Ignacio del Burgo, o el periodista d'*El Mundo* Fernando Múgica, el locutor estrella de l'emissora episcopal, La Cope, Federico Jiménez Losantos, o Luis del Pino, col·laborador també de la COPE, i del diari digital *Libertad Digital*. A tot això, cal afegir-hi la vaga de fam iniciada per deu dels vint-i-un condemnats en la sentència pels atemptats de l'11-M, com a protesta per les penes rebudes. De manera que la cosa encara va per llarg.

Enric Rimbau